

דבר המלך על מטבעות פלשתינה (א"י) 1927

בחצר המלך בארמון בקינגהם, ביום 7 בפברואר, 1927.

במעמד

הוד מלכותו המלך.

הלורד הנשיא	כבוד ויליאם אורמסבי גור.
שר הסוסים.	סיר ארטור סטיל מייטלנד.
מזכיר הממלכה מר אמרי.	סיר לולי סקוט.

הואיל ועפ"י אמנה, שעבוד, מתנה, חסד ואמצעים חוקיים אחרים יש להוד מלכותו סמכות ושפוט בגבולות פלשתינה (א"י):

הואיל ורצוי להורות הוראות בנידון מטבעות פלשתינה (א"י):

לפיכך נאות הוד מלכותו לצוות בתוקף הסמכויות המסורות לו לתכלית זו בחוק השיפוט על ארצות נכר 1890 * או בכל חוק אחר ובעצת מועצתו הפרטית, ובוה מצוים לאמור: —

1. (1) אמת המדה של המטבע בפלשתינה (א"י) יהיה הפונט הפלשתינאי (א"י), מחולק לאלף מיל.

(2) כל חוזה, מכירה, תשלום, שטר חליפין, שטר חוב, מסמך ובטחון לכסף וכל טרנסאקציה, מו"מ, ענין ודבר איזה שהם שיש להם שייכות לכסף או שגוררים עמהם תשלום כסף, או התחייבות לשלם כסף, יחשבו כאילו נעשו, קוימו ונתקשרו בהם בפלשתינה (א"י) בהתאם לאמת המדה הנ"ל, אם אין הסכם מפורש האומר את ההיפך.

2. (1) עפ"י הוראת שר בית היציקה יש לצקת לשם שמוש בפלשתינה (א"י) —

(א) מטבע זהב של פונט פלשתינאי (א"י) אחד, המכיל 123.27447 גרגירים של זהב מקובל, ואשר מבחינות אחרות יהיו הרכבתו ומשקלו ושיעור הפחת המותר שלו כפי שיאושר;

(ב) מטבעות כסף בני 100 מיל ובני 50 מיל שדקותם, הרכבתם ומשקלם ושעור הפחת המותר שלהם יהיו כפי שיאושר;

(ג) מטבעות בנות ערכים נמוכים יותר, כפי שיאושר, ואשר משקלם, הרכבתם ושעור הפחת המותר שלהם יהיו כפי שיאושר.

(2) כל מטבע שהוצק כאמור יסומן עליו שוויו כשהוא מובע בפונטים או במילים ובבחינות אחרות יהיו צורתן והתבנית המוטבעה בו כפי שיאושר.

3. (1) בהתחשב עם הנאמר לקמן, הצעת תשלום כסף בפלשתינה (א"י) שנעשתה באחד המטבעות שהוצאו עפ"י דבר מלך זה, תהא הצעת מטבע חוקי אם לא נשאו ונתנו במטבעות שלא כחוק, והצעת תשלום כסף במטבעות זהב וכסף, תהא הצעת מטבע חוקי אם לא פחת משקלם מרוב שמוש או שמסבה אחרת נעשה משקלם פחות מן המשקל שיוכרוז, עפ"י מנשר שינתן ע"י הנציב העליון באישורו של שר בית היציקה ושל מזכיר הממלכה, כמשקל המיעוטי הנהוג: —

(א) אשר למטבעות זהב, לתשלום כל סכום שהוא;

(ב) אשר למטבעות כסף לתשלום שני פונטים;

(ג) אשר למטבעות מכל שוי, פחות מ־50 מיל ולא פחות מ־10 מיל, לתשלום סכום שלא יעלה על 200 מיל;

(ד) אשר למטבעות מכל שוי פחות מ־10 מיל, עד לתשלום סכום שלא יעלה על 100 מיל;

בתנאי שמטבעות שהוצאו עפ"י דבר המלך הזה בכל ערך פחות מ־50 מיל לא יהיו מטבע חוקי אלא אם הוכרוזו כמטבע חוקי עפ"י מנשר * מאת הנציב העליון וגם משהוכרוזו כך לא יהיו מטבע חוקי אלא החל מן התאריך שיפורט במנשר.

(2) כל מטבע לא יהא מטבע חוקי אלא כדי סכום ערכו הרשום

עליו.

4. מקום שחייבים לשלם כל סכום בפלשתינה (א"י), לאחר תאריך דבר המלך, בפונטים מצריים או בערכים אחרים של מטבע מצרי בין שנתחייבו בתשלום לפני תאריך דבר מלך זה ובין שנתחייבו בו בתוך ששה חדשים לאחר התאריך הנ"ל, מותר לשלם את הסכום בפונטים פלשתינאיים (א"י) או בערכים אחרים של מטבעות פלשתינאיים (א"י) בשעור של פונט פלשתינאי (א"י) אחד לכל תשע מאות ושבעים וחמשה חלקי אלף מכל פונט מצרי, וכן הלאה לפי יחס זה.

5. (1) לצורך דבר מלך זה יהא דינו של מטבע כדין מטבע שטפלו בו שלא כדין אם המטבע נפגם, פחת או הוקל משקלו שלא בדרך השמוש הרגיל או נטשטש מתוך שחקקו בו או טבעו בו כל שם, מלה, סמל או מספר, בין שפחת או הוקל המטבע על ידי כך ובין שלא פחת או לא הוקל.

(2) כל מטבע שחדל להיות מטבע חוקי בתוקף מנשר עפ"י דבר מלך זה, או שטפלו בו שלא כחוק או שהיה משקלו פחות מן המשקל המעוטי הנהוג, אפשר להוציא מן השוק, לקצו, לשברו או לטשטשו עפ"י הרשאה מאת הנציב העליון, בהתאם לאותן התקנות שיתקין הנציב העליון.

6. כל מנשר מאת הנציב העליון עפ"י דבר מלך זה טעון אישור מטעם בית האוצר ומזכיר ממלכה.

7. כל מקום בדבר מלך במועצה הנהוג בתחילת דבר מלך זה בפלשתינה (א"י) שמוזכרים בו פונטים מצריים הרי זה כאילו הוזכרו בו פונטים פלשתינאיים (א"י).

8. (1) בדבר מלך זה יהיו לביטויים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר: —

הבטוי „נציב עליון” פירושו מי שמנהל כחוק באותה שעה את ממשלת פלשתינה (א"י).

הבטוי „מאוסר” פירושו מאוסר ע"י שר בית היציקה ומזכיר ממלכה.

הבטוי „שר בית היציקה“ פירושו שר בית היציקה המלכותי של הוד
מלכותו באנגליה.

(2) חוק הפירושים 1889 * יחול לצורך פירוש דבר מלך זה, כדרך
שהוא חל לצורך פירוש חוק שאושר בפרלמנט.

9. דבר מלך זה לא יחול על אותם חלקי הארץ הנכללים בפלשתינה
(א"י) אשר ממזרח לירדן ולים המלח ואשר הוגדרו בצו** מאת הנציב העליון
מיום 1 בספטמבר 1922.

10. יכול הוד מלכותו, ויכולים יורשיו והבאים אחריו בכל עת שהיא
לבטל, לשנות ולתקן במועצה דבר מלך זה.

11. (1) דבר מלך זה ייקרא דבר המלך על מטבעות פלשתינה (א"י).
1927.

(2) דבר מלך זה יקבל תוקף בפלשתינה (א"י) באותו תאריך
שיקבע עפ"י מנשר*** מאת הנציב העליון.
(3) בהתחשב עם האמור לקמן, הרי המודעה הרשמית שהופיעה
בעתון הרשמי של ממשלת פלשתינה (א"י), מס' 36, מיום 1 בפברואר 1921, שבה
הוכרו מטבעות ושטרות ידועים כמטבעות חוקיים בפלשתינה (א"י) בטלה
ומבוטלת בזה החל מתאריך דבר מלך זה:

— בתנאי

שלמרות בטולה של המודעה הרשמית הנ"ל, הרי כל המטבעות וכל
שטרות הכסף שעפ"י המודעה הנ"ל הנם מטבעות חוקיים בתאריך דבר מלך
זה, יוסיפו להשאר מטבעות חוקיים עפ"י הוראות המודעה הרשמית הנ"ל
כדי ערכיהם השונים בשעור וביחס של פונט פלשתינאי (א"י) אחד לכל
לירה אנגלית אחת או לכל תשע מאות ושבעים וחמשה חלקי אלף של כל
פונט מצרי, עד אשר יוכרו כמטבעות בלתי חוקיים עפ"י מנשר**** מאת
הנציב העליון.

מ. פ. א. הנק"י.

* שנה נ"ג—נ"ד למלכות ויקטוריה, פ' 63.

** עיין עמוד 2784.

*** התאריך שנקבע במנשר הוא 1 בנובמבר, 1927.

**** לירות זהב אנגליות ומטבעות זהב, מטבעות כסף, מטבעות ניקל ושטרי כסף

מצריים חדלו להיות מטבע חוקי בפלשתינה (א"י) אחרי יום 31 במרץ, 1928 (עיין המנשרים
בעתון הרשמי, ג' 205 ונ' 206).